

## Sääksien pesäpaikkatiedot UPM:lle

UPM:llä on omia metsiä puoli miljoonaa hehtaaria ja yhtiö hoitaa lähes miljoonaa yksityisten omistuksissa olevaa metsähehtaaria. Näillä hehtaareilla pesii huomattava osa maamme sääksistä. Sääksisäätiö ja UPM ovat tehneet vuosikausia yhteistyötä sääksen pesäpaikkojen turvaamiseksi mm. tekopesien rakennusohjelman ja nettikameroiden asennuksen muodossa. Syksyllä 2017 Sääksisäätiö ja UPM julkaisivat yhdessä ohjelehtisen *Metsänhoito sääksen pesäpuun lähiympäristössä – Ohjeita metsäammattilaisille ja metsänomistajille* (<http://www.saaksisaatio.fi/img/file.php?id=57907>).

Pitkään on ollut yhteisenä tavoitteena saada sääksien pesäpaikkojen tiedot UPM:n käyttöön metsäkäytön toimenpiteiden suunnittelun avuksi. Kun metsiä käsitellään, on se tehtävä siten, että sääksien pesinnät eivät vaarannu tai häiriinny. Usein riittää, että pesintäaikana pysytään riittävän loitolla pesästä. Sääksien lähdettyä muuttomatkalleen, voidaan metsien käsittelyä tehdä pesän lähistöllä sääksen häiriintymättä. Sääksi ja sen pesäpuu ovat lain nojalla rahoitettu.

Talvikaudella 2017-2018 Sääksisäätiö sopi konkreettisesti pesätietojen luovutuksen UPM:lle. Pesätiedot ovat Helsingin yliopiston Luonnontieteellisessä keskusmuseossa (Luomus) ja Luomuksen seurantatiimin johtaja Jari Valkama suhtautui myönteisesti suunniteltuun yhteistyön syventämiseen UPM:n kanssa.

Sääksien pesätietoja on kerätty valtakunnalliseen tietokantaan 1970-luvun alusta alkaen etupäässä sääksirengastajien toimesta sääksikannan seurantatutkimuksen tarpeisiin. Sääkselle tärkeäksi arvioidut pesät valikoitiin sen mukaan, milloin viimeksi sääksi on pesää asuttanut ja missä kunnossa sääksen itsensä alusta alkaen rakentama pesä tai tekopesä on. Pesät luokiteltiin kahteen kategoriaan: *hyviin* ja *keskinkertaisiin*. Yhteensä näihin kahteen luokkaan tuli noin 2000 pesää eri puolilta maata. Ahvenanmaan maakunnassa ei UPM:llä ole toimintaa, joten Ahvenanmaan pesätiedot jätettiin pois.

5.4.2018 pesäpaikkatiedot toimitettiin UPM:n paikkatietoasiantuntijalle, joka vei ne UPM:n tietojärjestelmään. Sääksisäätiön ja Luomuksen edustajille järjestettiin 13.4.2018 UPM:n pääkonttorissa Helsingissä tilaisuus, jossa katseltiin sääksen pesäpaikkojen näkymistä UPM:n karttasovelluksessa ja keskusteltiin pesäpaikkatietojen käytöstä metsänhoitotöiden suunnittelussa.

Nyt kun sääksien pesäpaikat ovat luottamuksellisena tietona UPM:n metsävastaavien käytössä, voimme odottaa, ettei tiedon puutteesta vahinkoja tapahdu, pesäpuita tuhoudu eikä pesintä epäonnistu metsänhoitotöiden johdosta.

Heikki Lokki 2.5.2018